

VLEERMUISONDERZOEK HASTELWEG

Eindhoven

Woningstichting Woningbelang

5 DECEMBER 2019

Contactpersoon

AUKJE BEERENS
Specialist ecologie

T +31611871607
M +31611871607
E aukje.beerens@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Leeswijzer	4
2	PLANGEBIED EN INGREEP	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Voorgenomen ingreep	6
3	METHODIEK	7
4	RESULTATEN EN EFFECTEN	9
4.1	Waarnemingen	9
4.2	Effecten en mitigatie	11
4.2.1	Effectbeschrijving	11
4.2.2	Mitigatie	11
5	CONCLUSIE	12
	COLOFON	13

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Woningstichting Woningbelang (hierna Woningbelang) heeft het voornemen het perceel en daarop gelegen gebouw aan de Hastelweg 287 te Eindhoven te her ontwikkelen middels sloop en nieuwbouw.

Door de voorgenomen ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten in het kader van de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). In opdracht van Woningbelang heeft Arcadis een quickscan uitgevoerd, inclusief inspectie van een boomholte op het terrein. Op basis van dit onderzoek was het niet mogelijk om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in zowel het gebouw, als de boom met holte uit te sluiten, evenals het gebruik van het terrein als foerageergebied en vliegroute. De resultaten van de quickscan en inspectie zijn beschreven in: *Arcadis, 2019. Quickscan natuurwetgeving werkzaamheden Hastelweg 287 Eindhoven. D.d. 18 april 2019*. Als gevolg van de uitkomsten van de quick scan is aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd. Voorliggende rapportage gaat in op de resultaten van het vleermuisonderzoek en of vervolgstappen in het kader van de soortbescherming van de Wnb nodig zijn om een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat in op het plangebied waarbij de huidige situatie en de ingreep zijn beschreven. Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op de methodiek van het vleermuisonderzoek. Hoofdstuk 4 behandelt de resultaten van het onderzoek en hoofdstuk 5 eindigt met de conclusie.

2 PLANGEBIED EN INGREEP

2.1 Huidige situatie

Het plangebied aan de Hastelweg 287 te Eindhoven bestaat uit een gebouw, waarin een woonzorgverblijf met 24-uurs zorgverlening zit gevestigd dat aan een zijde grenst aan meerdere garages, zie Figuur 1 en Figuur 2. Daarnaast staat een losstaand gebouw op het terrein voor opslag van materialen. Tevens zijn meerdere parkeerplaatsen, een speeltuin, trapveldje en een zandbak in het plangebied aanwezig. Rondom de gebouwen bestaat de begroeiing uit bomenrijen, struweel en gras. In het zuiden van het perceel bevindt zich meer begroeiing van bomen en struiken gelegen op enkele meters van het Beatrixkanaal.

Figuur 1: Plangebied Hastelweg 287 te Eindhoven. Boven een beeld van het gebouw en onder bij benadering rood omkaderd de ligging van het plangebied (bron: Cyclomedia).

Figuur 2: Links: speeltoestellen en overkapping met schuurtje. Rechts: achterzijde met speeltoestellen, parkeerplaatsen en overkapping voor fietsen en materialen.

2.2 Voorgenomen ingreep

Woningbelang heeft het voornemen om het plangebied te herontwikkelen door middel van sloop met aansluitend nieuwbouw. Het precieze plan is nog niet bekend.

Werkzaamheden

Het gebouw wordt gesloopt. Daarnaast is het mogelijk noodzakelijk voor de herontwikkeling van het perceel dat de bomen en struiken gesnoeid worden en graafwerkzaamheden plaatsvinden voor bodemsanering en aanleg en/of wijziging van nutsvoorzieningen. Het is nog niet bekend of de bomenrijen langs de randen van het terrein behouden blijven of dat deze, al dan niet deels, worden gekapt. In onderliggend rapport wordt daarom uitgegaan van het kappen van deze bomen.

Planning

Ten tijde van het opstellen van dit rapport was geen uitvoeringsplanning bekend. Sloop/nieuwbouw en herontwikkeling van het perceel nemen in de regel minimaal 1,5 jaar in beslag, maar kan naar gelang de ingreep langer of korter duren.

3 METHODIEK

Vleermuizenonderzoek

De inventarisatie is uitgevoerd conform het vigerend Vleermuisprotocol 2017 (NGB, 2017¹). Bij alle bezoeken zijn de waarnemingen gedaan met een heterodyne of live batdetector met opnamemogelijkheden en time expansion (Pettersen d240x en Anabat Walkabout).

Het onderzoek heeft zich gericht op verblijfplaatsen en overige functies van zowel gebouw- als boombewonende vleermuissoorten. Onderzocht is of het gebouw en de boom met holte functioneel zijn als zomer-, kraam-, paar- en/of winterverblijfplaats. In het gebouw zijn meerdere openingen aanwezig (opening nabij hemelwaterafvoeren - HWA's en open stootvoegen). De holte in de boom zit aan de zuidoostzijde die bij benadering is aangegeven met de gele cirkel in Figuur 3. De holte zit ongeveer op drie à vier meter hoogte waar voorheen een tak heeft gezeten.

Er wordt vanuit gegaan dat een paarverblijfplaats ook functioneel is als winterverblijfplaats. Gedurende het onderzoek is bij gelet op verblijfplaatsindicierend gedrag, zoals in- en uitvliegen, aantikken van de muur, zwermen, aanwezigheid van jonge dieren en baltsgedrag. Naast verblijfplaatsen is de aandacht ook uitgegaan naar andere functies in de directe omgeving van het gebouw, zoals foerageergebied en vliegroutes.

Deskundigheid betrokken ecologen

De inventarisatie naar vleermuizen is per inventarisatieronde uitgevoerd door één of twee personen met een ruime ervaring met het uitvoeren van vleermuizenonderzoek. De betrokken ecologen zijn Ivar Vleut, Lone Huls en Kirsten Moonen van Staro BV. Het onderliggend rapport is opgesteld door Arcadis.

Verantwoording veldbezoeken

De onderzoeken voldoen aan de minimumvoorwaarden voor wat betreft geschikte weersomstandigheden voor het uitvoeren van de inventarisaties. Zie Tabel 1 voor de weersomstandigheden en datums van de veldbezoeken.

Tabel 1 Verantwoording veldbezoeken

Datum en tijd	Weersomstandigheden
29-05-2019, 21:30-23:40	15°C, 1 Bft, licht bewolkt en droog
02-07-2019, 21:50-00:00	19°C, 2 Bft, licht bewolkt en droog
24-07-2019, 03:35-05:45	21°C, 2 Bft, onbewolkt en droog
03-09-2019, 21:30-23:30	17°C, 1 Bft, onbewolkt en droog
24-09-2019, 22:30-00:30	14°C, 2 Bft, bewolkt en droog

¹ Netwerk Groene Bureaus, Vleermuisprotocol 2017.

Figuur 3: Obliëk luchtfoto van het plangebied, met bij benadering de begrenzing van het plangebied met rode contour weergegeven (Bron: Cyclomedia).

4 RESULTATEN EN EFFECTEN

4.1 Waarnemingen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn in de omgeving van het plangebied drie soorten vleermuizen waargenomen: gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. De waarnemingen zijn te zien op de kaarten in Figuur 4 en Figuur 5, waarbij: Pp = *Pipistrellus* – Gewone dwergvleermuis, Nn = *Nyctalus noctula* – Rosse vleermuis en Md = *Myotis daubentonii* – Watervleermuis.

Hieronder is per soort een nadere toelichting gegeven op de waarnemingen en functies die zijn vastgesteld tijdens het onderzoek.

Gewone dwergvleermuis

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Er is wel een baltende gewone dwergvleermuis binnen het terrein waargenomen, maar de verblijfplaats van dit dier is vastgesteld buiten het plangebied, in een van de woningen ten oosten van het plangebied. Het territorium van dit dier overlapt ook niet met het gebouw of met de boom met holte.

Foerageergebied en vliegroute

Er zijn verschillende foeragerende en langsvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen tijdens het onderzoek:

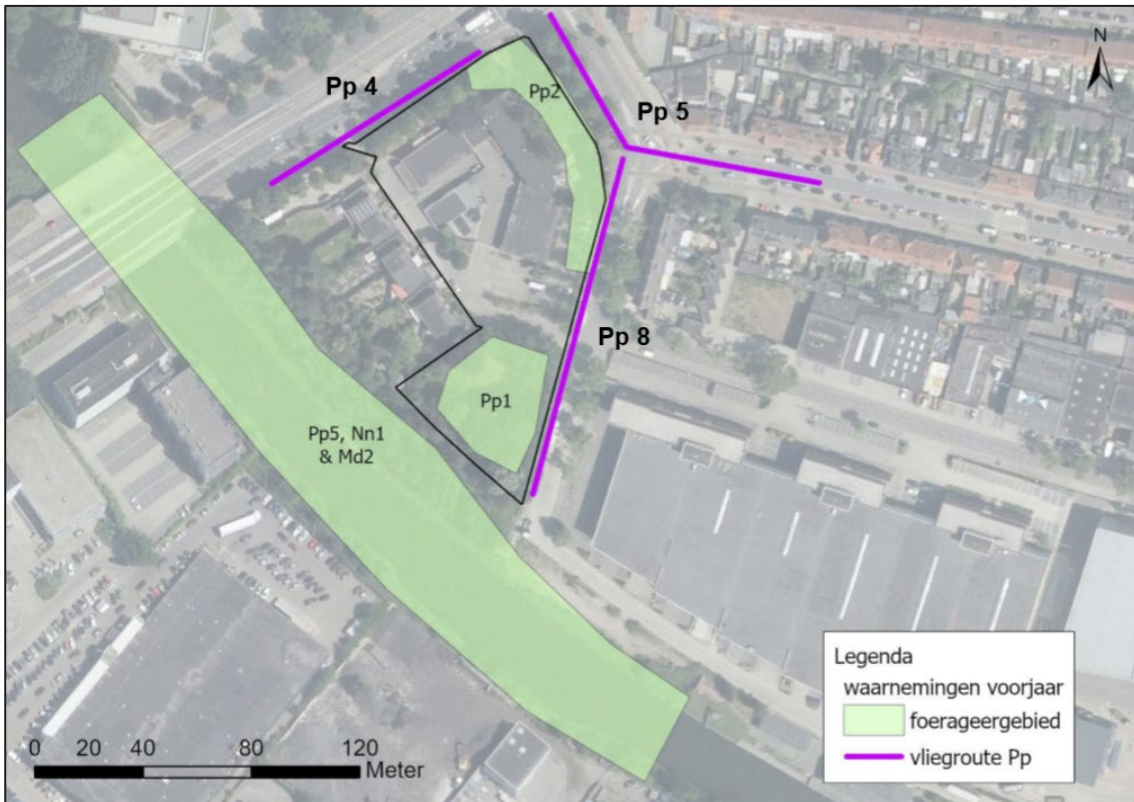
- Op het terrein zelf is een foeragerende vleermuis waargenomen ter hoogte van de vegetatie ten zuiden van het gebouw. Buiten het terrein zijn in de tuin aan de noordoostkant, de parkeerplaats aan de oostkant en het Beatrixkanaal aan de zuidwestkant foeragerende dieren waargenomen.
- In het voorjaar is een vliegroute is vastgesteld ter hoogte van de bomenlaan aan de Beatrixkade/Hastelweg. Hier zijn in totaal acht dieren vastgesteld. Daarnaast langs de bomen van de Zeelsterstraat naar de Noord-Brabantlaan. Hier zijn in totaal vijf dieren vastgesteld. En in totaal vier dieren langs de bomenlaan aan de Noord-Brabantlaan richting het zuidwesten.

Rosse vleermuis

De soort is foeragerend over het Beatrixkanaal aan de zuidwestkant van het terrein waargenomen. Binnen het plangebied zijn geen functies voor rosse vleermuizen vastgesteld.

Watervleermuis

De soort is foeragerend over het Beatrixkanaal aan de zuidwestkant van het terrein waargenomen. Binnen het plangebied zijn geen functies voor watervleermuis vastgesteld.

Figuur 4: Waarnemingen van vleermuizen binnen en buiten het plangebied gedurende drie rondes in het voorjaar van 2019 (kaart van Staro BV).

Figuur 5: Waarnemingen van vleermuizen binnen en buiten het plangebied gedurende twee rondes in het najaar van 2019 (kaart van Staro BV).

4.2 Effecten en mitigatie

4.2.1 Effectbeschrijving

Verblijfplaatsen

De waargenomen vleermuizen hebben geen binding met de bebouwing op het terrein of de boom met holte. Er gaan geen verblijfplaatsen verloren door de ontwikkelingen.

Vliegroute

Uit het onderzoek blijkt dat enkele individuen van gewone dwergvleermuis de bomenrijen langs de randen van het plangebied gebruiken als vliegroute, zie Figuur 4. De dieren zijn naar verwachting afkomstig uit gebouwen buiten het plangebied. Deze gebruiken lijnvormige elementen zoals bebouwing en vegetatie om zich te oriënteren en zich te verplaatsen van hun verblijfplaats naar foerageergebied. De gewone dwergvleermuis verplaatst zich in bebouwde omgeving over het algemeen diffuus over de woonwijk en groengebieden. Daarbij wordt gefoerageerd in bijvoorbeeld tuinen, bij stedelijk groen en ter plaatse van watergangen (BIJ12, 2017²).

Indien de bomen langs de randen van het plangebied gekapt worden, blijven voldoende mogelijkheden voor de vleermuizen om zich te verplaatsen van verblijfplaatsen naar foerageergebied. Zo zijn langs de oostzijde van de Beatrixkade/Hastelweg ook bomen aanwezig waar de dieren langs kunnen vliegen. Hetzelfde geldt voor de bomen aan de noordzijde van het fietspad aan de Zeelsterstraat. Gezien de lage aantallen waargenomen dieren gaat het niet om essentiële vliegroutes voor de soort. Negatieve effecten voor vliegroutes als gevolg van het kappen van de bomen langs de rand van het plangebied zijn uitgesloten.

Foerageergebied

Er is een enkele foeragerende gewone dwergvleermuis op het terrein waargenomen. Alternatief foerageergebied voor foeragerende dieren is aanwezig ter plaatse van het groen langs het Beatrixkanaal en boven het kanaal zelf, en daarnaast in het Philips van Lennepark, dat ten noorden van het plangebied ligt. Er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden voor foeragerende vleermuizen bij verlies van foerageergebied in het plangebied. Verlies van het groen binnen het plangebied heeft geen effect op vleermuizen.

4.2.2 Mitigatie

Ondanks dat effecten beperkt zijn, is het toch belangrijk dat in de uitvoering rekening wordt gehouden met incidentele aanwezigheid van vleermuizen tijdens de werkzaamheden. Het onderzoek dat is uitgevoerd betreft een minimale steekproef waarmee juridisch onderbouwd kan worden dat beschermde functies uitgesloten zijn. Echter, het gebouw blijft geschikt en er is activiteit van vleermuizen in de omgeving vastgesteld. Tijdens de werkzaamheden kan het daarom zo zijn dat er incidenteel een vleermuis aanwezig is en deze door de werkzaamheden wordt verstoord of gedood.

Om incidentele dieren tijdig te vinden en juist te handelen dienen tijdens de werkzaamheden de volgende maatregelen gehandhaafd worden:

- Bij het eventuele aantreffen van vleermuizen of andere beschermde soorten: leg de werkzaamheden stil en schakel een deskundig ecoloog in. Bepaal in samenspraak met de ecoloog vervolgstappen.
- Maak geen gebruik van aanvullende verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst om effecten als gevolg van verstoring op de foerageergebieden en vliegroutes te voorkomen.

² BIJ12, 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

5 CONCLUSIE

Op basis van de bevindingen van het vleermuisonderzoek en aansluitende effectbeschrijving, is geconcludeerd dat als gevolg van de werkzaamheden geen effecten op vleermuizen plaatsvinden. Daarom zijn in het kader van de soortbescherming van de Wnb vervolgstappen niet aan de orde. Ook hoeft geen ontheffing Wnb aangevraagd te worden.

Wel dient rekening gehouden te worden met mitigerende maatregelen, zoals opgenomen in paragraaf 4.2.2, om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.

COLOFON

VLEERMUISONDERZOEK HASTELWEG
EINDHOVEN

KLANT

Woningstichting Woningbelang

AUTEUR

Aukje Beerens

PROJECTNUMMER

C05062.000507.0700

ONZE REFERENTIE

084025791 C

DATUM

5 december 2019

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

G. Kos MSc
Specialist

VRIJGEGEVEN DOOR

Aukje Beerens
Specialist ecologie

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com